

by pachatel in concreto předvídal nebo mohl předvídati následky svého jednání neb opomenutí, to jest konkrétní poškození nebo možnost poškození oněch právních statků. Za osudné následky svého jednání je pachatel zodpovědným i tenkrát, když si jich skutečně neuvědomil.

Čís. 3123.

Prohlášení obžalovaného, že trest přijímá, jest vzdáním se opravných prostředků a nelze je později odvolati.

Rozdíl mezi skutkovými podstatami zpronevěry a podvodu.

Jde o souběh zpronevěry s přestupkem podle § 320 f) tr. zák., nikoli o zločin podvodu podle § 199 d) tr. zák., ponechal-li si kdo část vybraných příspěvků a dodatečně padělal stvrzenky poštovního úřadu šekového (které jsou veřejnou listinou i v části vyplněné stranou) na vyšší částky, by vzbudil dojem, že všechny vybrané peníze řádně odvedl.

(Rozh. ze dne 22. března 1928, Zm I 96/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 19. ledna 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným nedokonaným zločinem podvodu podle §§ 8, 197 a 199 d) tr. zák., zrušil však použitím § 290 tr. ř. podle § 281 čís. 10 a § 288 čís. 3 tr. ř. jakož i podle § 5 novely k tr. ř. napadený rozsudek a věc vrátil příslušnému okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Důvody:

Podle zápisu protokolu o hlavním přelíčení prohlásil obžalovaný po vynesení rozsudku, že se vzdává opravných prostředků a nastupuje ihned trest. Přes to ohlásil svým obhájcem zmateční stížnost a provedl ji, když mu byl k jeho žádosti doručen opis rozsudku. Vyzván byv k vysvětlení této nesrovnalosti, podal krajský soud zprávu, že podle záznamů zapisovatele, které zároveň předložil, obžalovaný po vynesení rozsudku skutečně prohlásil, že trest přijímá. O tomto prohlášení dlužno arci za to míti, že se jím obžalovaný vzdal opravných prostředků; neboť přijetím trestu dal určitě a jasně na jevo, že uznává rozsudek jak co do viny tak i co do trestu za správný a platný a že se jím necítí stížen v žádném směru. Takové určité a jasné prohlášení, rovnající se vzdání opravných prostředků, nelze později již odvolati a nemohla jeho platnost a závaznost býti pozměněna tím, že obžalovaný později opravné prostředky ohlásil, byť i ve lhůtě k jich ohlášení podle zákona stanovené (sb. n. s. č. 2731). Ani obžalovaný ani jeho obhájce netvrdí, že shora uvedený záznam protokolu o hlavním přelíčení neodpovídá skutečnosti, a nebylo také žádáno za jeho opravu. Protokol je úředním dokladem o všech prohlášeních, tvoří podle § 271 tr. ř. plný důkaz o tom, co se za hlavního přelíčení událo a lze v souzeném případě o jeho správnosti tím méně

pochybovati, ana jest osvědčena záznamy zapisovatelovými a potvrzena zprávou krajského soudu. Bylo proto zmateční stížnost po rozumu § 4 č. 1 novely ku tr. ř. zavrhnouti v neveřejné poradě, když tak neučinil podle § 1 č. 1 téže novely již soud první stolice.

Leč při zkoumání spisů přesvědčil se zrušovací soud, že bylo použito nesprávně trestního zákona v neprospěch obžalovaného a že je tu důvod k postupu ve smyslu § 290 tr. ř. Zrušovací soud neshledává, že formelně nebo věcně vadně byla vyřešena otázka, pokud jde o pachatelství obžalovaného. Na zjištěném skutkovém základě nutno však uznati, že věc nebyla posouzena právně bezvadně. Obžalovaný doznal a je zjištěno, že jako pokladník místní skupiny čs. svazu zemědělských a lesních dělníků v P. vybíral v letech 1923 a 1924 od jednotlivých členů ve L. měsíční příspěvky a zasílal je svazu, používaje při zasílání peněz složenek šekového úřadu v Praze. Dále běže nalézací soud za prokázáno, že při zásilkách ze dne 22. srpna 1923 a 26. dubna 1924 poslal svazu toliko 10 Kč, pokud se týče 100 Kč 25 h, kdežto vybrané zbývající částky 100 Kč, pokud se týče 40 Kč si ponechal; že však, by vzbudil dojem, že vybrané peníze poště řádně odvedl, padělal dodatečně dotyčné dvě stvrzenky poštovního šekového úřadu tak, že na stvrzence ze dne 22. srpna 1923 předělal číslici vkladu 10 na 110 Kč a na stvrzence ze dne 26. dubna 1924 číslici vkladu 100 Kč 25 h na 140 Kč 25 h. Rozhodující pro rozdíl mezi oběma skutkovými podstatami je okolnost, kterou částí činnosti obžalovaného byla způsobena škoda. Neboť, je-li hlavní činností, již byl přímo přiveden trestný výsledek, spočívající v dosažení moci pachatelovy nad předmětem, k němuž se jeho úmysl nesl, jednání šálivé, zakládá tato činnost skutkovou podstatu podvodu. Nebylo-li však vůbec zapotřebí lstivého jednání k dosažení tohoto trestného cíle, byl-li předmět již v držbě pachatelově, ježto mu byl svěřen, dopouští se bezprávným přivlastněním si onoho předmětu zpronevěry. Tímto aktem svémoci (přivlastněním si nebo zadržením za sebou) je zpronevěra již dokonána. Případným klamným činům, onu činnost doprovázejícím, lze přičítati pouze význam podružný, nesoucí se k zastření primární činnosti, zadržení nebo přivlastnění si svěřeného předmětu; na právní kvalifikaci původní činnosti, již je skutková podstata zpronevěry již naplněna, se však tím nic nemění. V souzeném případě měl obžalovaný vybrané a v jeho moci (držbě) jsoucí příspěvky zaslati svazu, tedy naložiti s nimi k tomu účelu, k jakému byly určeny; příspěvky ty byly mu proto svěřeny, jak to ostatně sám nalézací soud zdůrazňuje («chtěje vzbuditi dojem, že svěřené peníze řádně poště odvedl»). Tím, že všechny mu předané příspěvky neodevzdal, nýbrž částku 140 Kč si ponechal, dopustil se obžalovaný zpronevěry a byla tato dokonána již zadržením si částky té a svémocnou disposicí nad ní. Paděláním stvrzenek chtěl obžalovaný podle přesvědčení nalézacího soudu vzbuditi u pokladníka skupiny v L., jemuž stvrzenky odevzdával do uschování, pouze dojem, že svěřené peníze řádně poště odvedl. Padělání číslic na stvrzenkách bylo proto jen činem dodatečným, primární činnosti svémocného přivlastnění si peněz následujícím a sloužícím pouze k tomu, by zpronevěra nebyla prozrazena. Je proto dána skutková podstata zpronevěry a to se

zřetelem na částku 140 Kč, nedosahující peníze potřebného ku zločinu podle § 183 tr. zák., pouze přestupku podle § 461 tr. zák.

Leč ani závadné padělání stvrzenek nelze považovati za úplně bez-trestné. Neboť stvrzenka poštovního úřadu šekového, podpisem úředníka a razítkem poštovního úřadu opatřená, je veřejnou listinou i v části vyplněné stranou (sb. n. s. č. 2373). Poněvadž však podle rozsudko-vého zjištění obžalovaný paděláním stvrzenek zamýšlel pouze vzbuditi dojem, že svěřené peníze řádně poště odvedl, tudíž nejednal v poškozova-cím úmyslu v § 197 tr. zák. předpokládaném, zakládá jeho jednání ob-jektivně toliko skutkovou podstatu přestupku podle § 320 písm. f) tr. zák. V obžalobu dané jednání obžalovaného tvoří proto jen skutkovou podstatu přestupku zpronevěry podle § 461 tr. zák. v souběhu s přestup-kem podle § 320 písm. f) tr. zák. Odsouzením pro zločin podvodu podle §§ 8, 197 a 199 d) tr. zák. stala se proto obžalovanému křivda, takže bylo postupovati podle § 290 tr. ř. Než zrušovacímu soudu nelze rozhod-nouti ihned ve věci samé, poněvadž dlužno řešiti ještě otázku subjektiv-ního zavinění jak ve směru přestupku podle § 461 tr. zák. tak i podle § 320 f) tr. zák. Nejsouť v rozsudku zejména obsažena zjištění, jež by opodstatňovala subjektivní zavinění podle § 461 tr. zák., totiž vědomí obžalovaného o hmotné bezprávnosti zadržení nebo přivlastnění si svě-řených peněz. Ježto se tudíž nelze obejít bez nového hlavního přeli-čení, bylo po rozumu § 5 novely ku tr. ř. za souhlasu generálního pro-kurátora ihned v neveřejné poradě rozsudek zrušiti a věc vrátiti k no-vému projednání na příslušný nyní okresní soud.

Čís. 3124.

V pouhém ohlášení zmateční stížnosti není ještě obsažena žádost za opis rozsudku; tato žádost musí býti výslovně projevna. Žádost o ustanovení obhájce chudých se neprodlužuje zákonná lhůta k provedení zmateční stížnosti (§ 6 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 22. března 1928, Zm I 153/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném za-sedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 20. ledna 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197 a 200 tr. zák.

Důvody:

Obžalovaný nežádal při ohlášení zmateční stížnosti dne 21. ledna 1928 o doručení opisu rozsudku. V pouhém ohlášení zmateční stížnosti není ještě obsažena žádost za opis rozsudku; tato žádost musí býti vý-slovně projevna. Osmidenní lhůta k provedení zmateční stížnosti běží podle § 285 tr. ř. jen tehdy od doručení opisu rozsudku, když zaň stěžo-vatel žádal před ohlášením nebo při ohlášení zmateční stížnosti, kdežto jinak běží tato lhůta již ode dne ohlášení. Podle § 285 tr. ř. končila tudíž lhůta k provedení zmateční stížnosti 30. ledna 1928 (29. ledna byla ne-